

EESTI SPORDILEHT

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub igal reedel

X. aastakäik.

Reedel, 8. veebruaril 1929. a.

X. aastakäik

Ossi Blomqvist - Soome imelaps.

Tuli tänavu 20-aastasena meistriks kiiruisutuses. Kihutas juba 15-aastasena 5000 m 9.34,9.

Et kiiruisutamises tõusta meistriks, Korpela. 1926. aastal ei leidunud Soomes s. o. näidata rahvusvahelisse klassi kuuluvaid tagajärgi, on tarvis harilikult kuldada palju aastaid. 10—15-aastalise harjutuse järele tunneb uisutaja enast olevat vast sedavõrt kokkukasvanud liuraudadega, et suudab oma täieliku võime pigistada välja. Juhub väga harva, kui keegi alla 10-aastalist treeningut on jõudnud enast maksma panna tugevas uisukonkurents. Head uisutajad on seega enamasti üle 30 aasta vanad. Vast kõige viimasel ajal hakkab signemaka õige noori uisutajaid.

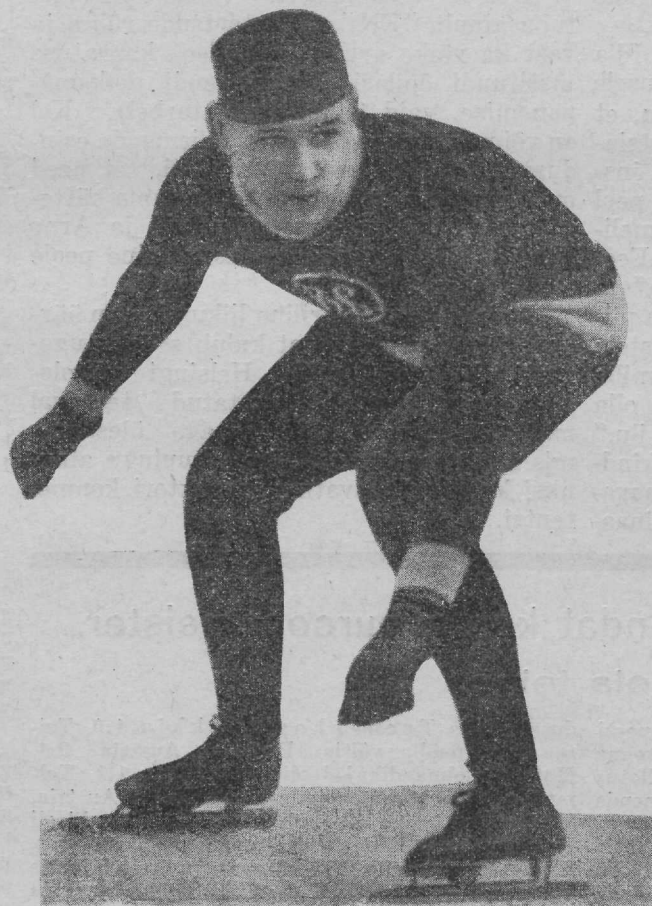
Üks seesugune imelaps on tänavune Soome uisumeister Ossi Blomqvist, kes tähelepanu ei vääri mitte ainult sellega, et ta Thunbergi äraolekul küünis meistritiitlini, vaid imestuse kutsub esile just oma saavutuste standardiga.

Ossi Blomqvist on alles 20-aastane. Ta on sündinud Helsingis 12. mail 1908. a. Uisutamises tegi ta esimesi katseid 1919. aastal, mida aga mingil tingimisel ei tule võtta veel treeninguna. Järgmisel aastal võistles ta juba oma kooli kaasõpilastega ja tuli nende hulgas esimeseks.

Suurt indu kiiruisutamise vastu ei näidanud siiski veel Ossi ja vast 1923. aastal andub ta korralikule treeningule. Ta tuleb siis Helsingin Luistelijate poolt alla 17-aastaste poiste klassis viiendaks. 1924. aastal äratab Blomqvist juba tähelepanu, uisutades klubivahelistel võistlustel 5000 m 9.34,9. 15-aastase poisi kohta oli see üllatus ja S. Urheilulehti ennustas Blomqvistile heledat tulevikku.

Samal aastal esines Blomqvist ka noorteesivõistlustel Kuopios, jäädes 5000 meetril neljandaks. Kuu hiljem tuli ta Lahdes peetud võistlustel 5000 meetril esimeseks.

1925. a. tali oli pea tervena soe ja võistlustetu. Kuidagi saadi pidada ikkagi noorte esivõistlus Hämeenlinnas, kus Blomqvist tuli teiseks; esimene oli Isko

O. Blomqvist.

kalt, eriti pikematel maadel, kus ta hakkas pääsema kolme esimese hulka. Ta selle talve parimad saavutused olid: 500 m — 49,7; 1500 m — 2.40,9; 5000 m — 9.26,4 ja 10.000 m — 19.10,6.

Järgnes Blomqvisti kiire sirgumine meheks ja järgmine hooaeg märgib otse kohutavat tõusu ta võimetes. Sensatsiooniks oli võit Julius Skutnabbi üle 5000

meetril. Järgnevatel esivõistlustel pidi Blomqvist küll Thunbergile alla vanduma, kuid tuli punktidega ülekaalukalt teiseks. Erimaadest oli ta teine 1500 ja 5000 meetril ja kolmas 10.000-el. Selle järele tegi Blomqvist esimese välismaareisi, võttes osa Euroopa esivõistlustest Stokholmis ja rahvusvahelistest võistlustest Oslos.

Tee peal juhtunud merehaiguse tõttu ei käinud Blomqvisti käsi Stokholmis hästi, kuid Oslost tõi ta ära kolm auhinda. Blomqvisti 1927. aasta parimad tagajärjed olid: 500 m — 47,3; 1500 m — 2.28,9; 5000 m — 8.49,8 ja 10.000 m — 18.07,0.

1928. aastal jõudis ta juba saavutusteni: 500 m — 46,3; 1500 m — 2.27,0; 5000 m — 8.42,5 ja 10.000 m — 17.49,6. 5000 m aeg oli seekord uueks Soome rekordiks. 10.000 m Soome rekordiks märgiti tal 17.53,0. St. Moritzi taliolümpiaadil ei õnnestunud jällegi Blomqvistil, kuid veidi hiljem võitis ta kõiki norralasi mõlemal pikal maal. Tänavusel meistriks-tulekul ei küüsinud Blomqvisti tagajärjed meistersaavutusteni halva ilma tõttu, kuid hooaja paremad päevad seisavad veel ees.

Suurima tähelepanu on Blomqvist pannud oma arenemisel stiilile ja see on viinud teda ka jõudsasti edasi. Kui Blomqvisti pikk ja ääretu nõtkete kere pöörleb kui valsitaktis liuglevatel uiskudel, satub publik vaimustusse juba ta uisutuse esteetilisest naudingust. Suursaavutused tulevad talt täiesti mängledes.

Kiiruisutuse kõrval harrastab Blomqvist muudki sporti. Kevadel ja sügisel mängib ta innukalt jalgpalli. HJK teises meeskonnas on ta tuntud tubli vasaksisemisena ja vahel pääseb ta esimessegi meeskonda. Ka kergejõustikku harrastab Blomqvist ja on saavutanud õige head edu visketes, tõugates näit. kergelt kuuli üle 14 meetri.

Tellige E. Spordilehte!

Soome naiste võimlemispidu.

Kuidas peaks olema Eesti osavõtt sellest?

23.—30. juunini tänavu korraldab Soome naiste kehalise kasvatuse liit Helsingis rahvusvahelise võimlemispeo, millest osavõtuks on saanud kutsed ka Eesti organisatsioonidele.

Võimlemispeo kavas on ette nähtud:

1. Üldine näitevõimlemine (4000 osavõtjat).
2. Soome laulumängude ettekandmine.
3. Soome rahvatantsude ettekandmine.
4. Ühingute esitusgruppide näitevõimlemine.
5. Ühingutevahelised võistlused korv-, heite-, raja- ja pesapallis.
6. Soome naiste spordimärgi võistluskatsete demonstreerimine.
7. Kooliõpilaste võimlemis-demonstratsioonid.
8. Huvimatkad Soome kaunimatesse maakohadesse.

Soome naiste kehalise kasvatuse liit loodab, et ka Eesti ühinged rikastaksid pidukava võimlemise, laulumängude, rahvatantsude ja võistlusmängude ettekannetega. Gruppide suurus ei ole piiratud. Välismaalased mahutatakse maksuta korteritesse. Soome laevaselts annab piduliste gruppidele oma laevadel hinnaalanduse. Välismaalasi-osavõtjaid paluti jaanuarikuul jooksul (kutse saabus alles jaanuari lõpul) oma esinemisest teatada aadressil Suomen Naisten Liikuntakasvatustiliitto, Ilmarisenkatu 12, Helsinki.

Ka Eestis on kerkinud mõte üles, kas võtta osa Soome naisvõimlejate peost.

Kehalise kasvatuse inspektor E. Idla on saatnud spordi keskliidu juhatausele märgukirja, milles ta teeb ettepaneku, et keskliit võtaks peost osavõtmise initsiatiivi enese peale. Kehalise kasvatuse inspektor arvab, et Eesti peaks esinema peol vähemalt 50 kõige parema ja ühevõimelise naisvõimlejaga, et demonstreerida „Eesti naise kehalist ja hingelist omapära“ ja „tutvustada Eestit väljaspool kodumaa piire selle kõige kaunimaga, meie naistele väga sobiva alaga — võimlemisega, mille mõju ei tohiks mitte vähem rabavam olla kui Eesti naisvõimlejate võrratu ilu.“ Edasi aitavat nim. „üleilmeline“ pidu kindlaks määrata naiste ja meeste kehakasvatust vorme, kuna seal kohtavat „Skandinaa-

via ja Lääne voolud, missugused üksteisele võhivõõrad (!).“ Kehalise kasvatuse inspektor loodab pidustusel võivat anda pilti meie naiste võimlemistehnilistest võimetest ja omandada positsiooni üleilmlises konkurentsisis.

Meie arvates on siin tegemist kehalise kasvatuse inspektori põhjaliku eksimise ja lugu oleks koomiline, kui ka spordi keskliit satuks niisugusele libedale teele.

Soomes ei ole tõe poolt tegu mitte mingi üleilmlise võimlemisvõistlusega, mis peaks selgitama meeste ja naiste kehalise kasvatuse vormide vahet või veel vähem võiks rabavalt panna maksma meie naiste võrratut ilu ja võimlemise omapära. Tarvis ainult hoolikalt lugeda läbi pidustuste kava! Küll on aga Helsingis sündmus, mis väärib tähelepanu ja jälgimist. Asjast huvitatute ekskursioon sinna oleks omal kohal.

Mingist kõigi jõudude ühendatud aktsioonist keskliidu juhatause all ei saaks olla juttu. Ka oleks see lõbu liig kallis, et ennast ära tasuda. Naisvõimlemist kui niisugust ei ole meil praegu üldse olemas, üksikud võimlejad on näppudel loetavad. Võimlejad nagu sportlasedki ei võrsu üle öö seente kombel. Maailma vallutamise asemel võiksite seega Helsingis demonstreerida meie naiste rabava omapära ainult nende kehakultuurilist kasvatamatust.

Helsingis esinejatena võiks kõne alla tulla ainult ÜENÜ rahvatantsude rühm ja vast ka väike grupp kehalise kasvatuse instituudi õpilasi (mitte endi maksmapanemise, vaid õppimise otstarbel). Kel on võimalust olnud jälgida välismaade esindusvõimlejaid, teab väga hästi, et need meie praeguse tasapinna kohta sama kättesaamatud on kui Paavo Nurmid ja Arne Borgid. Pealegi peaks ülesandmine peole sündima ju otsekohe.

Meie kehakultuuriline liikumine on äärmiselt söõdus. Äratust kulub sellele tugevasti. Ka tegutsemist. Helsingi võimlemispidu võib saada kasutatud teataval määral äratuseks. See on aga ülesanne, mis meie arusaamise järele kuulugu ainuüksi kehalise kasvatuse inspektori kompetentsi.

Hüüja hääl kõrves.

Seltsid ei suuda — ja liidud ei taha.

Meie seltsid ja liidud on nagu nõiaunne jäänud. Eriti raskejõustiku alal. Tänavuse hooaja kalendris pole ühtegi maa-, linna- ega rahvusvahelist võistlust ette nähtud.

Mispärast? — See küsimus kergib iga maadleja, tõstja ja poksija keelele. Tekib tundmus, nagu oleksid vaenelaps. Meeleharma suurendab asjaolu, et kergepordil on möödunud aastal ja ka eeloleval, hulk võistlusi olnud ja tulemas. Välissportlastega võib meil olla vaid kolmesuguseid võistlusi. Nimelt maa-, linna- ja rahvusvahelisi võistlusi. Harilikult korraldavad esimesi liidud, viimaseid seltsid.

Võistluse korraldamine välissportlastega on aga kallis lõbu. Juba Soomest sportlaste siia-kutumine tähendab iga sportlase pealt 10—15.000 senti kulusid. Lätiga pärast läinud aasta „krähhi“ — meil spordi alal diplomaatilist vahekorra raskepordi alal ei ole.

Meie ja lätlaste vahel on raskejõustiku alal „sõjaseisukord“ maksev. Skandinaavlastega meil sel alal seni suurvõistlusi pole olnud. Ja mujalt maailmast — peale tschehhide — pole meiega keegi maa- ega linnavõistlusi p'danud.

Et rahvusvahelisi, isegi rahvuslisi võistlusi raskejõustiku alal korraldada, selleks ei suuda meie seltsid end kuidagi ärkvele ajada, ja, nagu näha, ei kevatsegi ega tahagi nad seda.

Hiljuti korraldas Tall. Kalev võistluse noortele, see esimene tänavusel hooajal, on vist ka viimane. Nii ei tohi aga olla. Kui seltsid pealinnas ja provintsis raskejõustiku alal midagi korra ei saada, siis peaks neile vähemalt meele tuletama vastav liit, et seltsi tegevus ei seisa üksipäini liivväljade ja tantsuõrandate soetamises, vaid ka spordi organiseerimises.

Eriti peaksid meie raskejõustikku harrastavad seltsid raskepordi kui kaaluvama ala suhtes rohkem vastutulelikumad olema, mõtlen vastutulekkuse all just rohkem võistluste korraldamist. Raskejõustiku alal võime midagi teha — ka rahvusvahelises ulatuses.

Aga kõige iseloomustavam on asjaolu, et kuigi olümpia-mängudest varsti ligi kolmveerand aastat mööda ja kuigi meie mehed hiilgavalt võitsid, siiski pole võitjatele veelgi auhindu väte antud. Endine riigivanem ei leidnud selleks võimalust ja praegusel riigivanemal on vist liig palju tööd muuaga. Kuid miks peaks seda teemagi riigivanem, kui tal puudub seesugune soov?

Raskejõustiku seisukorda Eestis vaadates, saad mulje: oleme sellel alal rahvusvahelisel tasapinnal, kuid koduse organiseerimise mõttes on ta täielikult vaenelaps.

Lõpuks, seltsid Tallinnas, Tartus ja Narvas, ärge unustage! Korraldage midagi suuremat — rahvuslikku või rahvusvahelist. See elustab teie kohalict sporti — on kasuks üldsusele. Ja kui omal jõul seda ei suuda, siis pommitage vastavaid liite. Kuid liikuma peame, muidu sureme — ja häähub seegi ala, millel meil vähegi väljavaateid 1932. aastal Ameerikas — olümpiaadil.

N. Kaljo.

Dr. A. Veiss

on kultuurkapitali sihtkapitali valitusega sõlminud kokkuleppe, mille põhjal annab sportarstlikku nõu (ka kirjateel) ja toimetab vaatlusi ja mõetmisi sportlastele. Dr. Veissi aadress on S. Tartu mnt. 47-a-2, telefon 33-26, vastuvõtmise teisi- väeviti ja laupäeviti kl. 10-11 ja 4-6 p.

— A. Luhaäär on saanud kutse osa võtta rahvusvah. tõstevõistlustest Prahast, mida seal aprillis korraldab Praha poliitsei spordiklubi. Luhaäärle lubatakse sõidukulud ja ülespidamine täielikult. Kutse on saadetud Spordile, kuhu L. enne üleminekut tööliisspordi liitu kuulus. Muidugi ei saa L. tööliisspordi liidu liikmena Praha võistlustest osa võtta.

— Iiri maavõistlus jalgpallis Walesiga andis viigi 2:2.

— Wales võitis maavõistluse ruubvs Schoti vastu üllatavalt 14:7. Vaatajaid oli 35.000.

— Euroopa raskekaalu poksimeistriks tuli Dortmundis Pierre Charles, Belgia, kes 15-roundilises matschis Haymanni, Saksa, vastu oli selges ülekaalus.

— Baieri kiiruisutuse erivõistlused võitis Sandner aegadega 52,8 (500), 2,51 (1500), 10,11,2 (5000).

— Ballangrud. Norra, katsus Trondhjemis purustada 1000 m kiiruisutuse maailmarekordi. Ta sai ajaks 1.31,5. Selle distantisi rekord kuulub 1926. a. saadik Thunbergile ajaga 1.31,4.

Tschechoslovakkia 6-ndat korda euroopameister.

Poola teine.

Euroopa esivõistlustel jäähokis, mis peeti Budapestis, võitis Austria Saksa meeskonna 1:0. Itaalia võitis Ungari 2:1. Halb üllatus sakslastele, kes lootsid koguni tiitlile, oli nende teine matsch. Sellel võitis Tschechoslovakkia Saksa 2:1, millega Saksa võistlustelt välja langes. Itaalia võitis Belgia 2:1. Poola võitis Schveitsi 2:0. Poola mõlemad väravad lõi Tupalski, kes Poola jalgpalli meeskonna forvardina mõnegikorra ka Tallinnas mänginud. Tschechoslovakkia võitis Austria 3:1. Kolmest grupist pääsesid lõpuvõistlustele Itaalia, Poola ja Tschechoslovakkia, kellele neljandana lisaneb teise koha meeskondade vaheliste võistluste võitja. Belgia ja Ungari mängisid 1:1, kuid parema üldise väravate suhte tõttu saavutas gruvi teise koha Ungari. Teise koha meeskondade võistlusringist osavõtjateks kujunesid Schveits, Austria ja Ungari. Sel ringil võitis Austria Ungari 3:0, edasi võitis Austria Schveitsi 3:1 ja pääsis lõpuvõistlustele.

E-imene poolfinaal peeti Tschechoslovakkia ja Itaalia vahel. See oli võistluste kibedamad matsche. Normaalaeg lõppes väravateta. Piken-

dusel võitis Tschechoslovakkia 1:0. Teise poolfinaalis võitis Poola Austria 3:1. Matschi kolmandikajad olid 1:0, 1:0 ja 1:1. Kolmanda koha pärast võistlesid Itaalia ja Austria. Võitis Austria 4:2 (0:2, 2:0, 2:0). Finaalil oli 15-pügalalisele külmale vaatamata 4000 vaatajat. Esimene kolmandik läks väravateta, teisel juhtis Poola 1:0 ja kolmandal tasus Tschechoslovakkia 1:1. Esimene pikendus 2x5 min. ei annud tagajärgi. Teisel pikendusel löid tschehhid võiduvärava ja võitsid suhtega 2:1 kuuendat korda euroopameistri tiitli.

Lõpujärjestus kujunes järgmiseks: 1. Tschechoslovakkia, euroopameister; 2. Poola; 3. Austria. Kokku võitis tänavustest euroopavõistlustest osa 8 meeskonda. 1928. a. olümpia talimängudel oli paremaks Euroopa meeskonnaks Rootsi, kes nüüd osa ei võtnud.

— Kiiruisutuse võistlustel Berliinis võitis saksl. Müller 2 korda leedulase Bulota. 1500 m-is oli Mülleri aeg 2.56,8, Bulota 1 m järel; 3000 m-is Müller 6.01,8, Bulota rinnaosa järel.

Jalgpallimeeste jüripäev.

Teatavasti on jalgpallimeeste jüripäev, s. o. tähtaeg üleminekuks ühest seltsist teise, 1. märtsil. Veebruari kestes tulevad lõpule viia kõik keerdkäigud ja muu sellega kaasaskäiv, nagu seda seni oleme näinud mitmel jüripäeval.

Ka tänavune jüripäev ei tööta küllalt rahulikuks kujunevat. Olukorrad on aastatega mitmeti enam selgunud, kuid ei ole siiski muutunud täiesti kindlateks, et ära jääks mõned suuremad „üllatused“. Muidugi aetakse asju praegu „saladuse kätte all“, kuid üht ja teist pudeneb ikkagi esile. Tänavu te võimalikkude muudatustena kõneldakse, seda praegu muidugi kuuldustena, et eel seista TJK senise meeskonna lagunemine. Pihlak on Viinis ja tema tagasitulek praegu teadmatu. Siiski loodetakse mõningal määral sellele ja ka võimalusele, et ta võib uuesti kaa mängida. TJK teine tank Einmann minevat tagasi sinivalgete meeskonda, kust ta aasta tagasi ei lahkunud just mitte ilma dramaatiliste efektideta. Praegu talvel esineb Einmann Spordis jääpallimehena ja ta suhted Spordiga näivad olevat jälle laitmatult head.

Uudisena ringleb ka teade, et TJK senised mehed tahtvat tänavu jälle jalule ajada mingi uue meeskonna, nagu seda läinudaa tase jüripäeva eel oli Estonia sünnitamise katse. Võibolla, et tahetakse asuda uuesti Estonia juure. TJK senises meeskonnas ei puudu tooniandvus Ellmannil, kelle kohta aga kindlalt ei ole teada, kas ta kavatseb jääda edasi rohelisesse särki või tahab mängima hakata mingis Estonias. Usutav ei ole aga, et Ellmann läheks Spordi, kuigi viimasel selleks vast on apetiiti.

Teatavat olukorra tervenemist meeste „kaaperdamises“ ilmutab asjaolu, et TJK juhatas suhtub oma meeskonna laialivalgumise võimalustesse jahedalt. See tähendab, et TJK ei tee midagi erilist meeste hoidmiseks meelitustega või muud säärast. Loomulik oleks, et mehed üldiselt püsiks oma senistes värvides. Lipu vahetamine ei peaks olema sarnanev taskuräti vahetamisele. On ju ka vast tõelisi tarvidusi üleminekuks, kuid need oleksid põhjendatud ainult erakordsetest asjaoludest sunnitud ja seejuures üksikute nähetena.

„Soomlased poksis põhjamaade klassis“.

See on Soome lehtede otsus Rootsi-Soome 1. poksi maavõistluse puhul, mis peeti 3. veebr. Helsingis. Rootsi, põhjamaade moraalne poksimeister, võitis maavõistluse 5:3, kuid soomlaste väitel oleks 4:4 olnud enam õigustatud.

Kärbeskaalus võitis Liljedahl (R) Huuskose (S). Kukk-kaalus tunnistati võitjaks Fredriksson (R) Luttise (S) üle, seda kahe Rootsi kohtuniku tõttu. Soomlased arvavad, et võitma oleks pidanud Luttinen. Paremaks rootslaseks oli Rolf Gustafsson (R), kes sulgkaalus võitis Grönholmi (S) selgelt. Kergekaalus kindlustas Resch (S) kolmandal roundil võidu Anderssonilt (R). Kergekeskkaalus päris Väkevä (S) võidu Lützenilt (R), keskkaalus Hellström (S) Thowessonilt (R), poolraskekaalus Eriksson (R) Strömilt (S), raskekaalus Karlsson (R) Gourevitschilt (S).

Rootslased kõnelevad vastupidiselt, et soomlased ei oska poksida, kuid on muidu küll kõvad pojad. Rootsi esindaja arvamisel oleks see maavõistlus pidamisega Kopenhagensis annud tagajärje Rootsi heaks 6:2.

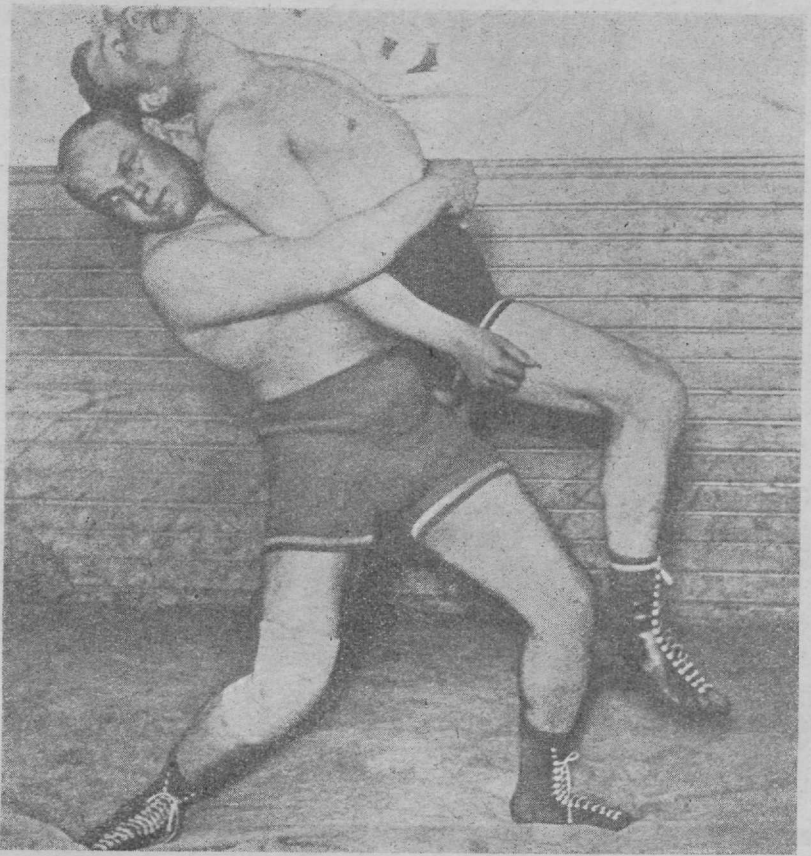
Poksivõistlused Võrus.

2. veebr. lõppesid Võrus poksikursused. Õpetust neil andis V. Palm, keda kursuste korraldaja Võru Ilmarine kohalikkudes lehtedes reklaamis kui „Põhja-Euroopa meistrit“. Kursuste lõpul peeti 3. veebr. Kandle saalis esimesed poksivõistlused Võrus. Sulgkaalus võitis Karolin Pugasti; kergekaalus Hendrikson Lohu, edasi võitis Treiman Kaisi, Snarski Adamovitschi ja Vaheer Kummi. Õhtu kõvem matsch oli poolraskekaalus Vinkler Leinboki vahel, kus Vinkler tunnistati võitjaks 3. roundil.

Lõppeks andis demonstratsiooni V. Palm, kes poksis kolm roundi, seejuures iga roundi uue vastasega.

Ilmarisel on kavatsus lähemal ajal korraldada Võrumaa poksi esivõistlusi.

— Helsingi KJF on omale poksitreeneriks palganud rootslase Gösta Dahlbergi. Seni töötas Kiffeni poksitreenerina taanlane Clausen.

Soome kaks suurt maadlejat: raskekaall. Nyström (võtte tegemisel) ja poolraskek. Onni Pellinen, „Põhjala lövi“ (rootsl. Westergreni) võitja.

Sport propaganda artiklina.

Sport on riikliku propaganda uus vorm. Soome saatis Nurmi Ameerikasse, lasi teda purustada rekorde ja varsti peale seda Ameerikas tehtud Soome laen kaeti täielikult. Prantsusmaa saatis oma atleete Jaapani, et oma sportlaste kaudu võita sümpaatiat Prantsusmaale ja sellega paraliseerida Inglise ja Ameerika mõju. Austria saadab maailma oma jalgpallimehi ja mida tegi korra Viini valss, seda teeb nüüd Rapid või Austria.

Ainult üks riik näis sporti laskvat jääda spordiks. See oli Inglismaa, kuid see näis ainult nii.

Praegu on aga mõndagi muutunud vanas Albionis. Ka sealsete juhtivate peade ühe osa juures on sport saanud teretulnud eksportartikliks. Seda nimelt jalgpall. Inglased tahavad seejuures aga eksporditeerida ainult parimat jalgpallisporti.

Asi algas sellega, et Saksa soovis jalgpalli maavõistlust Inglismaaga. Viimase rahvusmeeskond oleks sel puhul võistelnud ka Kesk-Euroopas — Tschehhoslovakkias, Austrias ja Ungaris. Sellele järgnes artikkel Pariisi „Journal'is“, milles oli öeldud: „Rahvusvahelised võistlused on riiklikud asjad, milles Foreign Office'il (Inglise välisministeeriumil) on kaasa kõneleda.“ Sellele pealkirjale järgnes sisuna: „Foreign Office'il on rohkelt ülesandeid. Tal tuleb studeerida atleetide vormi, üksikute jalgpallimeeste võimisi ja kaaluda ühe või teise meeskonna väljavaateid võidule. Ühel päeval kergendatakse määratul viisil liidu selektsionääride ülesannet meeskonna saatmisel Prantsusmaale, Belgiasse, Saksasse, Hispaaniasse või dominioidesse. Diplomaatlikkudes nootides välisministeeriumi ja jalgpalliliidu vahel selgitatakse mängijate vorm iga momendi kohta. Nimelt teeb Inglise välisministeerium katset, et kontinendil lastaks mängida ainult sääraseid meeskondi, kes pakuvad garantii hea resultaadi kohta, millega kahandamatu jääb nende kodumaa värvide au. Kõrgemates ringkondades ollakse arvamisel, et välismaal on tendents jalgpallimatschi resultaadi põhjal otsustada, nim. maa võimsuse kohta ja ses asjas tuleb hoiduda eba-meeldivatest üllatustest. Näib, et Inglise mitmed klubid peale väsitavaid esivõistlusi kontinendil on saanud kaotusi. Välisministeerium soovib, et säärastest häbitavatest kaotustest hoitaks ja samal põhjusel tuleks pidamata jätta maavõistlus Saksaga.“

Londoni „Daily Express“ kirjutas sel puhul: „Jalgpall Foreign Office'i käsu järele. — Inglise meeskonnad peavad kontinendile sõitudel võitma.“ Ja edasi: „Välisministeerium on viimasel ajal päevakorrale tõstnud mitmesuguseid iseära-

likke asju, kuid kaugeltki mitte nii iseäralikku, nagu seda on katse jalgpallimänge reguleerida ennesõjaaegsetel alustel. Välisministeeriumi mandarinid näivad arvavat, et Inglise prestiishile tehakse parandamatut kahju, kui meie jalgpallimehed välismailt alati võitudega koju tagasi ei tule. Meie välisministeeriumi säärane mentaliteet on põhjuseks, miks tagasi lükati sakslaste ettepanek Inglisega maavõistlust pidada. Kas võib olla veel midagi rumalamat? See on üldiselt ükskõik, kas meie jalgpallis sakslasi või nemad meid löövad. Välisministeeriumi ülevalpidamine on ses asjas sama rumal kui poisi oma, kes mängu kaasa ei tee „kui ta ei võida.“

Sama teemi kohta kirjutas „Times“: „Jalgpall on kontinendil võitnud kodaniku õigused ja teda mängitakse seal nii fairi! viisil, nagu seda üldse võib soovida. Kohe peale sõda alustati uuesti rahvusvahelisi võistlusi riikidega, keda muidu ei kohatud, ja saadi kokku rohelisel murul, mis kahtluseta avitas kaasa ka üldsuhete sõbralikumaks muutumisele. Nii võib Inglismaa moodsa jalgpalli pioneerina uhke olla oma sellele ekspordile. Ainult publik, kes inglased ei koosne, jälgib rahvusvah. võistlusi mõninga liigse rahvuslikkusega. Kui kontinendil mõni Inglise või Schoti meeskond kaotab mängu mängu järel, kasvab seal, võib olla, ekslik järeldus, et raass, kust meeskond pärit, peab olema kadakentne. Inglise mängijad, kes väsitava hooaja järel igatsevad puhkust ja asja tõsiselt ei võta, kaotavad kontinendil meeskondadele, kes vähem suudavad, kuid enam südidu otavad ja võita tahavad. Inglise madrused, keda leidub igas sadamas, on tihti kohaliste meeskondade poolt mängitud pihuks ja puruks. See kõik ei ole väga halb, kuna peasis on mäng. Inglased on jalgpall esiteks kosutus, teiseks mõnu ja kolmandaks tervise eleksiir. Ametlikku vaheastumist jalgpalli asjus ei ole Inglise valitsuse poolt ette tulnud. Ainult üks Inglise konsul kirjutas Inglise meeskonna kavatsetava sõidu puhul, et seal jalgpalli väga hästi mängitakse ja jalgpalliliit peab meeskonna koostamisel seda silmas pidama. Välisministeerium saatis selle kirja edasi jalgpalliliidule. Inglise rahvusmeeskonna Saksasse saatmise puhul avaldas liit, et liidul on seevõrt rohkesti kohustusi, et tänavu ei ole võimalik saata meeskonda, kes vastaks Inglise prestiishile ja Saksa võimistele.“

Inglise välisministeeriumi seisukohale võib vaadata kahele viisil. Põhimõtteliselt võib tagasi tõrjuda riiklikku segamist spordiliitude tegevusse, kuid teisest küljest võib olla arvamisel, et riigivõimudel on õigus muretseda ka spordiekspeditioonide eest, samuti nagu riik valvab majanduslikku läbikäimist.

Sport klaar finaale.

Võitis Tartu Kalevi ainult 4:1.

Pühapäeval kohtasid Kalevi väljal Eesti jääpalli esivõistluste teises poolfinaalis v.-s. Sport ja Tartu Kalevi. Meistermeeskonna Spordi koosseis oli: Laurberg; Karm - Idlane; Saulmann - Paal - Rio; Üpraus - Silberg - Tipner - Uuetoa - Aun. Spordil puudus p. Seegner, kes praegu Pärnus oma õpetusega töötmas sealset jääpalli tasapinda.

Tartu Kalevi tuli väljale järgmiste meeste-ga: Pool; E. Leetsi - Lüdimois; Kink - G. Leetsi - Mikson; Martin - Gern - Sarap - Puusik - Võsu. Tänavuse hooaja rekordvõit on Kalevi B päralt väravate suhtega 20:3, mis saavutatud Greifi vastu. Oli kergeusklikke, kes tulid väljale lootusega, et Sport jõuab üle 20-ne! Mäng, mida Sport pakkus, oli aga väga keskpärane ja mulje võistlusest jäi õige tühine. Tartlased oma hoog-susega käisid sagedasti Spordi värava ees, pool-kaitse askeldas rohkest, kuid sinisärkide edurivi ei võtnud kuidagi vedu. Võib koguni küsida, kas ilma Tipnerita resultaat ei oleks kujunenud hoopis kummaliseks! Üpraus ja Aun äärtena olid nõrgad, sisemistest oli Silberg õige liikuv, kuid väravaesisel edukuseta. Ainus tank Spordi edurivis oli Tipner, kes Tartu kaitsest otse läbi len-das ja sooritas hat-tricki. Tartlased olid hea in-nuga mängijateks. Puudusi oli neil muidugi kül-lalt. Ka lähedal olukorral, ilma et keegi vastane oleks tülitanud, ei saanud mõni nende mee-test kerale kepiga hästi külge. Siiski võis öelda, et tartlased on edasi läinud. Pealegi tuli resultaat neile suurepärase ja üksi see juba ütleb palju. Arvati küll, et tarlaste kiirus raugab teisel pool-ajal ja meeskond on küps põrmustamiseks, kuid neil jätkus vastupidavust lõpuni. Väljapaist-vam tartlane näis olevat ps. Gern. Liikuvad meh-ed olid ka poolkaitsjad.

Mängukäigust: 6. min. tipneri läbimurre ja 1:0 lähilöögiga on kindel. Tipner uus läbi-murre, kuid löök läheb mööda. Tipner teeb veel paar lööki, millest ühe Pool püüab hästi. Üp-rausil on tore võimalus väravakütina esineda, kuid see möödub varemalt, kui mehele olukord on täiesti klaar. 37. min. lööb Tipner korneri-st tulnud palli terava löögiga läbi meeste ja ka läbi traatvõrku, kuid värav jäetakse lugemata. Poolaja seis on Spordile 1:0, nurgalööke 3:3. Teise poolaja 10. minutil tungib Tipner Üp-rausi söödust saadud palliga jälle läbi Tartu kaitse ja 2:0 on kirjas. 12. min. meelitab Tip-ner Tartu backid eneele vastu, läheb neist drib-linguga läbi ja lööb 3:0. 35. min. teeb vs. Uue-toa 4:0 ja 37. min. Tartu ps. Gern lähedalt 4:1. Mäng lõpeb selle skooriga. Nurgalööke kokku 7:5 Spordile.

Vahekohtunik V. Rõks jättis tähele pane-mata rea ofsaide ja tehnilisi vigu. Liikus väga aeglaselt, kuigi tal olid uisud all ja jääpall nõuab juhtimiseks ka kohtunikult kiiremat liikumist kui pikaldane lustisõit.

B klassi finaalis ÜENÜTO - Pärnu Tervis.

Pärnus oli jääpalli esivõistluste B klassi esi-meses poolfinaalis Tervis võitnud Vapruse 8:4. Teine poolfinaal peeti pühapäeval Behrsini juh-timisel Spordi väljal, kus kohtasid ÜENÜTO ja Võitleja.

ÜENÜTO tuli väljale kümne mehega (hooletus!) ja kaotas poolaja 1:2, milline seis püsis kuni veerandtund enne lõppu. Siis ilmutas ÜENÜTO, et ta on „kuulus spurdi-meeskond“ ja lõpetas võistluse oma võiduga 3:2.

Koosseisud olid: ÜENÜTO: Hallik; Rebane - Koni; Beil - Treimann - Erdmann; Rømmel-gas - Kurtmann - Raja - Roots - Kass; Võitleja: Lübek; Simtmann - Saar; Vinkelberg - Vain-dorf - Kiisel; Kaarmann - Loo - Karm - Tomson - Abel.

Finaalis, mille võitja pääseb A klassi, koh-tab ÜENÜTO Pärnu Tervisega.

— Lätis peetud kiiruisutuse võistlustel olid paremad tagajärjed: 1000 m Lukstinsch 1.51.0, Savitschs 1.53.7, Vilits 1.55; 3000 m Lukstinsch 5.55.0, Cimmermans 6.13.0, Bertulsons 6.17.6.

— London-Milano linnavõistlus jäähokis, mis peeti Milano jääpalees, andis tagajärjeks väravateta viigi.

— Ameerika 15 miili jooksuvõistlus peeti Woodhavenis, New-Yorgi lähedal. Üllatus oli Frank Tittertoni võit, kelle aeg 1.27.44; 2. Ar-thur Garvin 1.27.51; 3. Ville Kyrönen 1.31.12.

Moodne Buddha. Hannoveri mustervõ imlejate puhkepaus harjutuste vahel.

Kalevi uisuvõistlused.

Kiiruisutajate stillilotsingud.

Kiiruisutamises on meil praegu sama-sugune ajajärk, kui 1914.—1915. aastal kergejõustikus. Siis olid meil käinud esi-mesed mehed Soomes ja imetlenud suud lahti soomlaste jooksutehnikat. Kus käed ikka liikunud meestel imelikult. Üks käsi teinud ühtpidi ringe, teine teistpidi. Nen-des taipamatudes käteringides pidi peitu-ma kogu jooksu saladus.

Nüüd on samasugust imet näinud kiir-uisutajad ja iga mees püüab nähtut oma ettekujutusvõime kohaselt aimata järele. See on iseenesest päris loomulik tee, kuid nõuab kannatust ja aega enne, kui seesu-gusest jäljendamisetaabist jõutakse välja ratsionaalsele stiilile. Iga mees aga ei jõua üldse ja alles tema õpilastel läheb see kord-da. Meie kiiruisutajate lipukiri on praegu kere raskuse kasutamine ja aktsenteerimine sammu hoogsustamiseks, nagu seda te-gevat Blomqvist ja Ballangrud. Kere võnt-sutamine ja pööramine võib olla teatav soodustus, kuid osalt tahab ta olla ka kahe teraga mõök — tunduda tarbetu väsitam-isenä. Kiiruisutamise suurim saladus on

ikka rahulik liiglemine, nagu on see Ma-thisenil, Thunbergil ja venelastel.

Burmeister olevat tänavu sattunud uue stiili õppimisega alavõrmi, kuid Mitil näib olevat lühikestel maadel edu. Vogt sõidab nähtavasti vale stiili, teeb äratõuke raua otsaga ja tõstab jalga tagant liiga kõrgele. Ka ei ole tal täit väljaliiglemist ja kurvel on samm liig tihe.

Tänavune uisuhooaeg näib andvat mei-le siiski võrdlemisi hea üldsaaagi. Kalevi võistluste tagajärjed staadionil, kus osa mehi esines vaevatukena gripist, olid järg-mised:

500 m A klassile: 1. Mitt 46,8; 2. Vogt 51,2; 3. Ende 51,3; 4. Villemson 52,0.

5000 m A klassile: 1. Mitt 9.35,5; 2. Ende 10.06,4; 3. Vogt 10.12,5; 4. Villem-son 10.14,1.

500 m B klassile: 1. Jürgenson 53,3; 2. Keerd 53,4; 3. Tavast 54,6.

5000 m B klassile: 1. Jürgenson 10.06,2; 2. Keerd 11.30,2.

1500 m algajatele: 1. Veermann 3.11,8; 2. Botschkovski 3.18,0; 3. Madis 3.41,0.

Eerola uus Soome kiiruisutuse lootus.

Kiiruisutuse võistlused Tampere võitis ülla-tavalt V. Eerola, kellelt soomlased loodavad veel paremat. Tagajärjed olid: 500 m: 1. Fri-man 44,9; 2. Backman 45,6; 3. Ruissalo 45,7. — 1500 m: 1. Eerola 2.29; 2. Backman 2.29,1; 3. Blomqvist 2.30,9. — 5000 m: 1. Blomqvist 8.45,2; 2. Eerola 8.52,8; 3. Backman 8.59,5. — 10000 m: 1. Blomqvist 18.24,2; 2. Eerola 18.25,5; 3. Alexejeff 19.12,5.

Lõpujärjestus: 1. Eerola 204.725 p.; 2. Blom-qvist 205.090 p.; 3. Backman 208.015 p.

9. ja 10. veebr. Oslos peetavatest maailma esi-võistlustest võtavad Soome poolt osa C. Thun-berg, V. Eerola ja J. Friman.

Schmelingi võit Ameerikas.

2. veebr. peeti New-Yorgi Madison Square Gardenis 20.000 vaataja ees raskekaalu poksi-matsch saksl. Schmelingi ja ameerikl. Risko vahel. Viimane on pagar Clevelandist ja võit-nud seni Sharkey, Paolino, Godfrey ja Berlen-

bachi. Võitluse võitis Schmeling 9. roundil teh-nilise knock-oudiga. Juba 1., 7. ja 8. roundil käis Risko põrandal. 9. roundil katkestas koh-tunik võitluse. Schmeling on uueks präenden-diks vakantsele raskekaalu maailmameistri tiit-lile. Lähem kohtamine Schmelingil on Sharkey-Stribblingi matschi võitjaga.

— Thunberg sai Viinis lüüa. Rahvusvah. kiiruisutuse miitingul oli pealtvaatajaid 4500. Üllatus oli Thunbergi lüüasaamine viinlasest Otto Polacsekilt. 5000 m tagajärjed: 1. Polacsek, Austria, 9.09; 2. Thunberg, Soome, 9.11,2; 3. Heyden, Hollandi, 9.17,4; 4. Riedl, Austria, 9.20,6; 5. Scheer, Holl., 9.21. 500 m junioridele võitis ungarlane Eötvös 49,0.

— Prantse kiiruisutuse esivõistlustel Scha-monix'is tuli meistriks Leon Quaglia, kes võitis 1500 m 2.37, 5000 m 9.23,4 ja 10.000 m 19.21. 500 m läks Thonile, kes ajaga 46,8 püs-titas selle distantsi kohta uue Prants. rekordi.

— Tschehhoslovakkia võitis Prahast jäähoki maavõistluse Inglismaa vastu 6:2. Linnavõistlu-sel Praha-London võitsid tšehhid uuesti 4:0.

— Arne Borg on Sydneys, Austraalias, uju-nud maailmarekordi 1 miilis ajaga 21.06,8.

Suusavõistlusi üle riigi.

Valmistused Rakvere suurvõistlustele.

Eeti iga-aastased suurimad suusavõistlused, milleks on kaitseliidu, kaitseväge, politsei ja piirivalve ühine esinemine, on lähedal. Need peetakse tänava 14.—17. veebr. Rakveres. Võistluste suurala on 25 km, milles kõik nimetatud üksused võistlevad riigivanema auhinna.

Valmistused Rakvere suurvõistlustele on praegu hoos üle kodumaa. Suusatajaid on näha üldiselt väga tihedalt. Sõjakool tegi pühapäeval Nõmme ümbruskonnas pikema retke, millest osavõtjaid oli üle 100. Tartus korraldas suusapartii keh. kasv. instituut, osavõtjaid oli 60-ne ümber.

Allpool toome mõnemeid võistluste kohta Tallinnast, Rakverest, Türiilt, Narvast ja Petserist. Mujal korraldatakse katsevõistlused Rakvere vastu lähemal pühapäeval.

Suusavõistlused Tallinna garnisonis.

3. veebr. peeti Tallinna garnisoni 3. diivisi suusavõistlused.

Võistlusmaaks oli 10 km eri-, A- ja B klassile.

Eriklassis võistlesid need kv., kes varem 10 km suusatarud 50 min. ja 25 km 2.10; A kl. — kaader, ja B kl. ajateenijad, kes eriklassi ei kuulunud.

Võistlused peeti Valdeki laskeplatsi sihtidel. Vaevalt 3° külm oli võistlusteks väga soodus, mis eriti palju pealtvaatajaid kohale meelitas. Lume-pind oli vähe raskevõitu.

Osavõtjaid oli 32, nende hulgas mitmed silmapaistvamad suusasportlased, nagu rms. Petrov, n-ltn. Loodla (Mats), n-ltn. Russmann j. t.

Paremad tagajärjed: Eriklassis: 1. rms. Petrov, sidepat., 47.15; 2. n-ltn. V. Loodla, pioneerpat., 48.03; 3. n-ltn. O. Russmann, 10. pat. 48.17.

A klass: 1. veltv. K. Oronok, distsiplinaarkomp., 54.55; 2. v. a.-o. K. Kartau, skoutspat., 55.00; 3. n. a.-o. J. Lill, sama, 55.00.

B klass: 1. noor J. Luuri, pioneerpat., 58.00; 2. noor Ilmveier, Kalevi pat., 59.05; noor A. Ruubas, 10 pat., 59.08.

Samas peeti ka kaitseliidu Tallinna ja Harju maleva suusavõistlused. Paremalt aega näitas Harju malevast vanameister P a p a, kes kattis 10 km 44.30.

Türiil võitis Siki Viirman.

Esimesed suusavõistlused Türiil peeti 3. veebr. Osavõtjaid oli 10. Maapikkus oli 10—11 km ja kandis mürdmaa laadi. Kolm korda tuli sõita üle Kõrgesaare mäe. Võitjaks osutus Siki Viirman, kes tundub olevat oma parimas vormis. Aeg 45.49. Teine oli Eka Salodin 51.10, kolmas Herman Viirman 55.05. Märkida on Grenoble'is, Prantsusmaal, läinud aastal hea eduga suusatanud H. Viirmani kaotust Salodinale. Neljas ja viies olid Rass ja Idla. Kõik osavõtjad olid Türi SR-ist.

Narvas võitsid Nilofid.

3. veebr. korraldas Narva malev suusavõistlused. 3 km võitis F. Nilof 15.55; teine M. Nilof 16.25; 3. R. Pruun. 10 km võitis R. Nilof 55.17. Patrullisõidus oli parem aeg — 53.40 — samuti R. Nilofil.

Petseris võitis A. Rätsep.

Suusavõistlused Petseris korraldati 3. veebr. skoutide poolt. A klassis võitis 1500 ja 3000 m A. Rätsep, kelle ajad olid vastavalt 6.32 ja 14.23. Teine 3000 m-is oli L. Rätsep ajaga 15.56. B klassis võitis 1500 m R. Kleinson 8.04, teine oli A. Kraasna.

— Iluuisutuse maailmameistri võistlused naistele ja paaridele peeti Budapestis. Naiste tiitlit kaitses edukalt Sonja Henie, Norra; teine Fritzi Burger, Austria; kolmas Melitta Brunner, Austria. Paarisõidu tiitlit kaitsejad prantsl. Joly-Brunet kohal ei olnud. Võitsid Scholz-Kaiser, Austria; teine Brunner-Wrede, Austria; kolmas Orgonista-Szalyi, Ungari.

— Soome esivõistlused suusahüpetes peeti Kouvolas. Meistriks tuli S. U. S. Suurim hüpe oli 29,5 m. Kombineeritud võistluse (hüpped ja 18 km) võitis T. Nykänen. 18 km kohta oli tal võistluste parema ajana 1.25,23. Rahvuslikud 30 km võistlused võitis Rämä 2.29,40.

lüppemägi Erzgebirges, Saksas. Suusataja hüppel.

Kolm päeva suusavõistlusi Rakveres.

Rida noori suusatajaid. — Hüppemägi avati pidulikult.

Talispordi hooaeg Rakveres on intensiivne. Pea igapäev liiguvad suusatajad „kurereas“ üle väljade. Vallimäele on koolipoisid „hüppekantse“ ehitanud terve rea. Ka suuski on asjaarmastajad palju juure muretsenud. Seminaris üksi on üle 60 paari.

Esimeseks suuründmuseks hooaja kestes oli 27. jaan. suuskadel väljasõit Jõhvi. Viieliikmeline meeskond (Andresson, Verder, Lille, Siirak ja Jürgens) asus hommikul, kl. 6 Kabala jaamast teele Jõhvi sihis.

Kell 1 päeval jõuti Jõhvi alevikku, seega oli 42 km pikkune suusaretk selja taga. Jõhvis võeti matkajaid väarikalt vastu. Nad paigutati Jõhvi seltskondlikku klubisse korteri. Seal korraldati eine ja lõuna, kus palju mõtteid vahetati sportlikkude küsimuste kohta. Õhtuse rongiga jõudsid rakverelased koju.

Läinud nädala kolm lõpu päeva möödus Rakveres suusavõistluste tähe all. Õigusega võib öelda, et Rakvere suusatajate pere on arvult hästi tugevnenud. On kerkinud silmapiirile rida noori suusatajaid, kellest palju loota. Kaitseliidu võistlustel oli üksi 65 osavõtjat.

1. veebr. algasid Rakvere garnisoni suusavõistlused. Patrulljooksus võistles ainult 5. jalgväe pataljoni meeskond. Kaitsevääst oleks palju rohkem mehi võinud oma jõudu katsuda. Meeskond (Int. Argus, v. allohv. Vitsut, rm. Noorhani ja Mägi) näitas aega 1.12,21. Laupäeval jatkus võistlus 10 km individuaal-suustamisega. Kindlaks võitjaks loodeti garnisoni parimat suusatajat Vitsuti, kuid võitis varem tundmatu mees Harpe, ajaga 57.06,8; 2) Vitsut — 57.32; 3) Noorhani 59.32. Pühapäeval 25 km tõi üllatusi. Harpe kattis maa halva lume juures 2.38,08. Mees on õppinud Saksamaal. Tuli tänava Eestisse sõjaväe teenistusse. Teine Vitsut, aeg 2.41,8. Võrreldes eelmise aastaga on teinud suuri edusamme. Eriti on arenenud stiilis. 3) Noorhani.

Huvipakkuv oli pühapäeval Viru maleva kaitseliitlaste suusavõistlus, mis peeti Palermos. Esimestena läksid heitluisse A klassi mehed Andresson, Verder, Lille, Tenneberg ja Räästas, 10 km individuaal-jooksus. Sõidutee oli he alumelt ja maastikult. Jooksu vedas kogu tee Andresson, tema kannul Lille. 200 meetrit enne lõppu rabab Andresson ette ja võidab keskpärase ajaga 47.13. Enne lõppu 10. meetrit läheb Verder Lil-

lest mööda. Huvi number oli läbi. Ei tahetud uskuda, et Verder nii kõvaks meheks läinud. Aga fakt on fakt.

Järgneb 3 km noortele. Võistlejaid on palju. Esimesena jõuab finishi 15-aastane ingerlane Reio. Aeg 14.52. 2) Kaber 15.05; 3) Tõnisson 15.12.

5 km B klassile kujunes ka huvitavaks. Võistlus tõi esile suusatajad: Siirak, Diivin, Tamm ja Asi. Nendest polnud varem palju kuulda. Kõik need on seminari õpilased, Andressoni järgid. Siirak näitas aega 23.47. See on parim saavutus tänava Rakveres Harpe 25 km tagajärje kõrval; 2) Diivin 25.17; 3) Tamm 25.20.

10 km patrulljooksu võitis 1. malevkonna meeskond (Andresson, Verder, Siirak). Ajaga 50.21. Jooksuaeg 60.21. Tabavusi 10. Teiseks tuli Rakvere 2. malevkonna meeskond.

Üldiselt võib katsevõistluste tulemustega rahule jääda. Noored olid innuga asja juures.

Kolme võistluspäeva heitlustele järgnes rahulik lõpp pühapäeval. Nimelt avati esimene Eesti suusahüppemägi. Aegsasti hakkas linnast inimesi kogunema Kõrgemäele, küll suuskadega, voorimeestega ja jala. Jõuavad kohale ka hüppajad Andresson, Lille ja Harpe. Varsti on trampoliini otstel lehvimas Eesti lipud, neid ühendab punane lint. Lühikese kõnega pöörduv Viru maleva pealiik G. Vaher publiku poole, andes selgitust rahvale suusahüppe spordist ja teatab, et üleriiklikkude võistluste puhul on soomlased lubanud tulla Rakveresse demonstreerima suusahüppeid.

Ajalooline silmapilk on käes. Esimese hüppe teeb Eesti suusameister Andresson õnnestunult. Temale järgneb samuti Lille ja Harpe. Rahva vaimustus on suur. Imestatakse, et kuidas nad ometi endid surnuks ei kuku. Hulk järgmisi demonstratsioone õnnestuvad samuti. Pikem hüpe oli üle 10 meetrit.

Samal päeval avati spordi komisjoni liuväli rahvamaja tiigil.

U. L.

— Tööväe rahvusvah. kiiruisutuse võistlustel Helsingis olid tagajärjed: 500 m: 1. Engnestangen, Norra, 45,3; 2. Virtanen, Soome, 47,3; 3. Lind, Norra, 50,5. — 1500 m: 1. Engnestangen 2.29,8; 2. Virtanen 2.33,5. — 5000 m Engnestangen 9.32 ja 10.000 m Virtanen 19.16,3.

Eesti raskejõustiku algaegadelt Kuidas Soome kaotas jääpallis Rootsi

T. Viedemanni mälestustest.

Eesti suurima kergesportlase Aleksander Klumbergi isa Aleksander Reinu poeg Klumberg oli oma aja väljapaistvam raskeatleet. Ta sündis 29. detsembril 1869. aastal Harjumaal, Ämara mõisas aedniku pojana. Koolihariduse sai ta Tallinna kreiskoolis. Kooli lõpetamise järele asus ta Jürgensi kaupluse ametit õppima, kuid käis õhtuti veel realkoolis, mille lõpetas samuti.

Mõne aja järele avas ta iseseisva kaupluse Suurel Karja tänaval, mida pidas kolmteist aastat. Äritegevuse lõpetamise järele teenis ta kuni surmani Lutheri vabrikus raamatupidajana. Ta suri 8. septembril 1921. a.

Raskejõustiku vastu tundis Aleksander Klumberg huvi juba lapsepõlvest saadik. Ta kogus enese ümber teisigi asjast huvitatuid, nagu E. Israeli, G. Bösbergi, Jaaksoni, G. Lintropi, L. Tõnsoni, G. Hackenschmidti, R. Pappeli ja teisi. Peale raskustõstete ja maadluse harrastas Klumberg ka ujumist. Juba 8-aastase poisikesena ujunud ta ühes isaga Kalarannast Vana-Batareisse. Klumbergi mõõdud olid ta hiilgeajal: pikkus 173,5 sm, kael 45, käevars 44, rind 116—123, kehakaal 100 kg. Ta tõukas kahega üle 7 puuda, kruvis paremaga 5 pd. 20 n., rebis ühega 3 puuda ja tõukas ühega 4 puuda.

Klumbergi kuulus kaasaegne oli Gustav Vain. Ta on sündinud 18. detsembril 1872. aastal Tallinnas. Isa oli talvarem Jüri kihelkonnas, Nabala vallas, rentnikuks, kuid tuli siis Tallinna, kus hakkas käima sadamas tööl. Gustav oli perekonnas kõige noorem poeg ja pandi õppima pagar Tesloni juure. Kui ta oli neli aastat seal olnud ja sellipaberid kätte saanud, sõitis ta Peterburi, kus ta alul töötas pagarina, hiljem aga tsirkuse jõumehena. G. Vain oli harjutanud Tallinnas G. Bösbergiga seltsis ja esinenud juba kodulinnas Schumanni tsirkuses G. Voitsi nime all raskustõstjana.

1895. aastal võeti Vain sõjaväe teenistusse ja saadeti Ivangorodi kindlusesse Poolamaal. Tal oli seal rohkesti vaba aega ja organiseeris eestlastest harjutajate grupi, moodustades tõstekangi suurtükikuulidest. Vain oli ohvitserkonna poolt väga lugupeetud. Teda kutsuti igalepoole näitama oma võimeid tõstmises ja maadluses. Ta paremad tõsted olid: kahega tõuge 7 pd. 30 n., kahega surumine 7 pd., kahega rebimine 6 pd. ja parema käega surumine 6 pd (?). Peale selle oli tal hulk järeletegematuid trikke elava raskuse ja pomidega. Vaini kehakaal oli 4 pd. 30 n., pikkus 172 sm, kael 43, käevars 43, rind 106—115.

Väeteenistusest vabanedes asus ta jällegi tsirkusse jõumehena. Schumanni tsirkusega rändas ta läbi kogu Venemaa ja abiellus ka Schumanni tütreaga. Kui vana Schumann jättis siit maailmaga jumalaga, sai Vain tsirkuse peremeheks. Maailmasõja puhkemisel kutsuti Vain väeteenistusse ja saadeti Kaukasuse rindele. Peale seda ei ole temast enam midagi kuulda.

Johannes Jaani poeg Kalla on sündinud Harjumaal Jõeletme vallas, Kostivere külas, 27. jaanuaril 1873. a. Koolihariduse sai ta vallakoolis, mille järele asus ametit õppima sadulseppmeistri

Wirthbergi juure. Juba õpipoisina tundis ta suurt huvi raskejõustiku vastu ja kui ta 17-aastasena nägi kord G. Bösbergi esinemas „Lootuse“ aias, huvitus ta sedavõrt, et otsustas hakata ka kavakindlalt harjutama.

1893. a. astus ta Andruschkievitschi raskejõustiku klubisse „Linda“ aita. 1894. a. saadeti ta sõjaväeteenistusse Ljublini linna. Lühikese nägemise pärast vabastati aga mees peagi ja ta võis jätkata harjutamist.

1895. a. novembrikuul sõitis Kalla Peterburi, kus dr. Krajevski korraldusel peeti ülevenemaalisi tõstevõistlusi. Kahe nädala jooksul võitis Kalla seal 38 auhinda ja püstitas ka mitu maailmarekordi. 1896. a. korraldas Tschiniselli tsirkus suure tõstevõistluse. Kalla võttis sellest osa ja omandas kolm auhinda. Sellest peale valis ta raskejõustiku oma elukutseks.

Ta tõsted olid sel ajal järgmised: kahega tõuge 6 pd. 30 n., kahega surumine 5 pd. 30 n., paremaga kruvimine 5 pd. 20 n. Parema käega tõmbas ta ligi 150 n., mida loeti maailmarekordiks. Vasakuga oli see tõste tal 140 n. Selili olles tõmbas ta 350 n. üle pea, surus selle üles, viis raskuse paremale käele ja surus vasaku käega veel järele 150 n., nii et kätel oli üldse 500 naela. See oli imestustäratav maailmarekord. Ka 400 n. võttis ta üle pea ja surus üles. 1897. aastal tõukas ta kahe käega 7 puuda 10 korda rinnalt järjest üles. 1907. aastal tõukas ta kahega rinnalt 8½ puuda ja viis sellele parema käega järele 150 naela — jällegi maailmarekord. Kahega surus ta 6 pd. 31 naela, kruvis vasakuga 6 puuda, rebis paremaga 195 naela ja surus kahte 2-puudalist kaalupommi 34 korda. Selle keskkaalulise mehe mõõdud olid: pikkus 171,5 sm, kael 47, käevars 43, rind 117,5—121,5, reis 65, sääär 43.

1896. a. sõitis Kalla ühes Bösbergiga Jekaterinodari, hakates esinema vennaste Slobinite nime all, milline paar omandas suure kuulsuse. Nad rändasid üle terve Venemaa kuni 1898. aastani. mil Bösberg asus elama Peterburi. Kalla töötas aga üksinda edasi, käies läbi kogu Vene Aasia, siis veel Koreas, Hiinas ja Jaapanis. Igalpool maadles ta ka nende rahvuste kommetel ja tuli oma suure jõu tõttu alatasa võitjaks. 1920. aastal opterus Kalla Eestisse ja astus politsei teenistusse kordnikuna. Veel praegugi esineb Kalla vahel oma tõstenumbritega, näidates vigureid, millega noored ei saa hakkama.

O.-ü. „Esto“

Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02

TALIHOOAJAKS

kõige täielikum ladu kodu- ja välismaa sporditarbeid — suuski, liivraudu, kelke, sviit-reid ja muud.

Parimad ping-pongi seaded, võimlemise ja raskejõustiku abinõud.

KODU- JA VÄLISMAA SPORDIKIRJANDUS.

Soome-Rootsi jääpalli maavõistlus peeti 3. veebr. Stokholmis 8000 vaataja ees. Esimese värrava tegi 9. min. Rootsi, mille kaks min. hiljem tasus Esko Pekonen. 20. min. läks Rootsi juhtimisele 2:1, mis jäi poolaja seisuks. Teise poolaja 26. min. sündis raske vahekohtuniku viga: selgest ofsaidist tegi Rootsi 3:1. Minut hiljem kahandas Kariluoma vahet 3:2, mis jäi lõputagajärjeks. Parem mees väljal oli Soome th. Kaplan. Soomlaste arvamisel oleks viik 2:2 enam vastanud mängukäigule. Nurgalööke oli Soome heaks 8, Rootsil 5. Kokku seekordsega on Soome ja Rootsi vahel peetud jääpallis 11 maavõistlust. Neist on võitnud Soome 5, Rootsi 4 ja kaks lõppes viigiga. Värvavate üldsuhel on Soome heaks 37:33.

Samal päeval peeti Helsingis Soome-Rootsi B meeskondade maavõistlus. Soome B meeskonnas oli 4 meest sellest koosseisust, kes Tallinnas võistles Eestiga. Stokholmis võistelnud A meeskonnas oli soomlaste Tallinna meeskonnast ainult üks mees ja sedagi varamehena. Nii on uuesti selge, et Tallinnas oli Soomel C meeskonnale lähedane koosseis. B meesk. võistluse Helsingis võitis samuti Rootsi. Tagajärjel oli 2:0, poolaeg 0:0. Rootsi teine värrav tehti 30 m. kaugeleöögit. Soome lehed arvavad, et vv. Holmberg oleks pidanud püüdma mõlemad pallid, millest tulid värravad. Tagasisõidul koju võitis Rootsi B meesk. Turu linnameeskonna 3:0 (3:0).

„English Cup“.

Iga-aastased suurvõistlused Inglise karikale on alanud. Sensatsiooniliseks on neilt märkida. Chelsea võitu länudaastase meistri Evertoni üle 2:0. Chelsea on Londoni suursugusem ja armastatum meeskond. Kolm viimast aastat on Chelsea alati olnud teise liiduklassi eesotsas ja lähedal olnud pääsule 1. klassi, kuid siis viimasel neljal mängul alati saanud osaliseks mõistatuslikkudele kaotustele. Nii on ta tabeli kolmandama jäänud seni 2. klassi. Võistlusel Evertoni vastu oli 60.000 pealtvaatajat ja sissetulekut 3815 naelsterlingi.

Corinthians, gentlemen-pallimängijad, kes ainsa amatöörmeeskonnana osa võtavad karikavõistlusest, löid 3. klassi meeskonna Norwich City 5:0. Corinthians-ile on aga järgmine vastane liig ränk, sest see ei ole keegi muu kui Westham United.

Väike metsik klubi Mansfield Towa, kes ei kuulu kolme liiduklassi, löi üllatavalt kardetava karikavõitleja Walwerhamptoni 1:0. Seniste karikavõitjate ridades tegi 1. ring suure laastamise: mitte vähem kui 11 senist „cupholderit“ langesid välja. Newcastle United kaotas nendest 3. klassi Swindon Townile 0:2! 1. ringi 32 matshist lõppes viigiga 8.

Toimetusele saadetud kirjandus.

— 1. kaitseväe spordikalender on 1929. a. kohta ilmunud järgmise sisuga: 1. Eessõna; 2. Kindralstaabi ülem kindr. J. Tõrvand; 3. Kol.-lt. H. Rossländer †; 4. Kol.-lt. G. Maser †; 5. Leitn. J. Luks — Sport kaitseväes; 6. Kol.-lt. J. Triik — Sport 1. diviisis; 7. Leitn. K. Raamat — Sport 2. diviisis; 8. Major A. Kulbusch — Sport 3. diviisis; 9. Major O. Mullas — Sport Tall. garnisonis; 10. Major B. Kivistik — Sport ühend. õppeasutustes; 11. N.-lt. F. Neumann — Sport merejõududes; 12. Esimesed kaitseväe rekordid 1922. a.; 13. Soome kaitseväe rekordid; 14. Poola kaitseväe rekordid; 15. 1. diviisi rekordid; 16. 2. diviisi rekordid; 17. 3. diviisi rekordid; 18. 3. diviisi rekordid; 19. Tall. garnisoni rekordid; 20. ðleriiklikkude kv. spordivõistluste paremad saavutused; 21. Kaitseväe, kaitseliidu, politsei ja piirivalve vaheline 25 km. suusavõistlus riigivanema nimelise rändauhinna peale; 22. ðleriiklikkude väeosade vahel. spordivõistluste punktide võrdlustabel 1922—1928; 23. ðleriikl. kv. spordivõistluste rändauhindade tabel; 24. Jalgpall; 25. Sport piirivalves; 26. Esimesed piirivalve rekordid; 27. Sport kaitseliidus; 28. Kaitseliidu rekordid; 29. Sportmassaaž; 30. Mõningaid reegleid kehalise kasvatus tervishoiust; 31. Suplemise 12 käsku; 32. Uppuja päästmine; 33. Ohvitseride ja üleajateenijate kehaliste võimete hindamine; 34. Reservall-ohvitseride kehal. võimete hindamine; 35. Reameeste kehal. võimete hindamine; 36. Raskejõustiku kaalud; 37. Kuidas ehitada spordivälja; 39. Takistusriba; 40. Väeosade ja asutuste aastapäevad. Kalendris, milles üle 100 lehekülje, on rohkelt pilte. Kalendri hind 50 senti.

Käpp ja Kusnets esimesed Göteborgis.

2. ja 3. veebr. peeti Göteborgis Örgryte Idrottsförening ja Göteborgs Atletklubi korraldusel rahvu vah. maadlusvõistlused. Mõlemad meie osavõtjad O. Käpp ja A. Kusnets tulid võitjateks vastavalt kergete- ja keskkaluks. Teised välismaade võistlejad — kaks itaallast ja üks norralane — kaotasid.

Läti esivõistlused maadluses ja tõstmises.

Läti esivõistlused maadluses, mis peeti Riias, kestsid 3 päeva. Osavõtjaid Riias ja iseäranis provintsi oli erakordselt palju. Tagajärjed kujunesid järgmisteks: kärbeskaal: 1. Melkerts; 2. Beinerts; 3. Ziruls; sulgkaal: 1. Antonis; 2. Rogovski; 3. Kundsinsch; kergete kaal: 1. Jakobsons; 2. Bulis; 3. Ziruls; keskkal: 1. Ronis; 2. Kruse; 3. Attars; poolraskek.: 1. Petersons; 2. Kavals; 3. Skuinsch; raskek.: 1. Zveinieks; 2. Silis; 3. Baumanis.

Tagajärjed tõstmises: sulgk. Augustus 225 kg; kergete Aleks 257 kg; keskk. Ozolinsch 305 kg.; poolraskek. Bilekalns 300 kg.; raskek. Jordans 287,5 kg. Poolraskekaluks püstitas vindavlane Bilekalns kahega tõukes uue Läti rekordi 125 kg.

Viljandi võitis ping-pongis Paide 23:2.

3. veebruaril peeti Viljandi kaitseliidu spordiklubi korraldusel esimene linnavõistlus ping-pongis Paide ja Viljandi vahel. Paide esindajaks sellel võistlusel olid: O. Rüstern, M. Oja, R. Buck, E. Juhvelt ja J. Laube. Viljandit esindasid: A. Martin, E. Dorbek, E. Stern, E. Riimak ja J. Kallit.

Tegelikult kujunes linnavõistlus täielikuks viljandlaste võiduks vahekorra juures 23:2.

Ainukese võidupunkti mänguga saavutas Paide meister Laube Kalliti (Viljandi) vastu mängides 18:21, 24:22 ja 21:18. Teise võidupunkti saavutasid paidelased Juhvelti läbi, kes mängides Dorbekiga, sai viimase diskvalifitseerimise tõttu, rääkimise eest mängu ajal, punkti oma kasuks.

Mängu tasapinde võrreldes tundub, et see on Paides kaunis madal, vast klass Viljandi omast nõrgem. Paremaks löögimeheks Paide poolt oli Laube, kuid selgi ei tulnud surumised alati kuigi hästi välja.

Austria suur austus olümpiavõitjatele.

Austria president Miklas on olümpiasportlaste vastuvõtul annetanud Amsterdamis võitjatele — Haasile, Andrysekile (mõlemad tõstjad) ja Grienauerile (kunstnik) kõrgemad aumärgid „teenete eest riigile“.

Mathiseni väljakutse Thunbergile.

Mathisen on esitanud Thunbergile väljakutse võistlemiseks kolmel distantsil — 500, 1000 ja 1500 meetril, milles mõlemad on spetsialistid. Thunberg on annud matschiks oma nõusoleku. See tulevat pidamisele lähemal ajal Oslos või mujal.

Maailma rikkaim jalgpalliklubi

on Fluminense Rio de Janeiros. Klubil on 6000 liiget, kelle kulul on üles ehitatud tribüün 50.000 pealtvaatajale (30.000 kaetud kohta), kolmekordne klubihoone kõigi modernima luksusega.

— Kiiruisutuse võistlustel New-Yorgis, mida korraldas Daily News, oli osavõtjaid sadandeid ja vaatajaid 30.000. Võistlused olid meeste ja naistele. Eelvõistlused peeti siseradadel. Võitjaks tuli Ameerika olümpiasutaja Irving Jaffee, kelle aeg 1 miili kohta ei olnud parem kui 3.02.

— Viini kunstjääväljal võistles jäähokis Inglise rahvusmeeskond Viini linnameeskonnaga. Võistlus lõppes 3:3.

Ekraveliidu kergetejuustiku osakonna praegune juhatus (vasakult): G. Kiilim, R. Hollmann, H. Tann ja A. Rosenberg.

Ekraveliidu kergetejuustiku osakonna tegevusest.

Ekraveliidu juure asutatud osakondade juhatused osutuvad puht „töökabinette“, nende liikmed ei ole valitud, vaid on saadetud üksikute spordiühingute poolt.

Kergetejuustiku osakonna juhatus alustas oma tegevuse 26. märtsil 1928. a. ja jagas ametid järgmiselt:

Esimees G. Kiilim (Kalev), abiesimees H. Tann (Sport), sekretär R. Hollmann (ÜENÜTO), laekur A. Rosenberg (Makabi).

Lähemas ühenduses võistluste korraldamise küsimusega tuli lahendada kohtunikkude organiseerimise ja juuresoetamise küsimust. 16. apr. kutsuti kokku kergetejuustiku kolleegiumi asutamise koosseis, missugune valis koll. juhatuses koosseisus dr. A. Veiss, J. Villemson ja E. Klumberg.

Kuna võistlusmäärused on ajajooksul igapäevast, tuli asuda nende uuendamisele. Kaaluvama muudatusena on võistlejate uus klassifikatsioon, mis näeb ette neli klassi praeguse viie asemel. On ära jäetud ühest klassist teise üleminek võistlustel saavutatud kohtade arvu järel. Klassifikatsiooni kava, missugune esitatakse asem. kogule kinnitamiseks 10. veebr., näeb ette järgmised klassid: 1) noorte (A alla 17. a. ja B alla 15. a.), 2) algajate, 3) senioride ja 4) vanade (üle 35. a.). Üleminek algajate klassist senioride klassi sünniks eraldi kolmes grupis. Nii võiks näiteks sama võistleja kuuluda algajate klassi visketes ja hüpetes, senioride klassi aga jooksetes.

Algajate klassist viiakse sen. klassi kolmekordset normi täitmisel ühe grupi aladel. Gruppide normid oleks:

a) jooksud: 100 m 11,8, 200 m 24,6, 400 m 56,0, 800 m 2.12,0, 1500 m 4.33,0, 5000 m 17,30, 10.000 m 38,45, 110 m tõkk. 18,8, 400 m tõkk. 66,0;

b) hüpped: kaugus 6,25, kõrgus 1,65, kolmik 12,80, teivas 3,10;

c) visked: kuul 12 m, ketas 37 m, oda 50 m, vasar 25 m, raskus 7 m.

Noortele oleks võistlemine lubatud ainult oma klassis vastavalt vanadusele, algajatele aga ka senioride klassis.

Uuena on ette nähtud ka uus Eesti esivõistlus aeg ja kava. Nimelt peetakse esivõistlused augusti esimesel pühapäeval ja sellele eelneval reedel ja laupäeval. Kavas oleks peale individuaalalade ka teatejooksud, kümnevõistlus ja naisalad.

Suurema tööna on ka kergetejuustiku üld- ja tehniliste määrustikkude läbivaatamine. Peale tema vastuvõtmist as. kogu poolt ilmub määrustik koos raskej. ja poksi määrustikkudega eriramatuna. Uudisena oleks uue kuuli raskuse tarvitusele võtmine naisaladel vastavalt rahvusvahel. määrustele — 3,6 kg asemel 4,00 kg.

Peale ülalnimetatud ja paljude teiste vähemate tööde korraldas kergetejuustiku juhatus murdmaa-, maratoni- ja kümnevõistl. esivõistlusi ja noorte-, algajate- ja naiste-võistlusi Tall. staadionil, milledest osavõtt osutus väga elavaks.

Lihtsalt, ühtlaselt ja kõigi huvides tuleb sporti juhtida.

Ei mõtle järgnevate ridadega praegust väärtustest koosneva olukorra hindamist edasi viia, seda on tehtud juba mitmes distantsist, ja muutusküsimused Spordilehe veerud aina etteheidete ja väärtustest kirjelduste loetluseks vastamisi. Puudusi tunda on kergetejuustiku, need ongi meile küllalt selged, kuid nende kõrvaldamine peab ka asjalikult ja kõigikülgselt kaalutud saama. Aeg on juba järeldusi teha.

Tahaksin märkida vaid mõned peajooned liitude reorganiseerimise kohta, ja need ainult isiklisest seisukohast.

On soovitatud liitude reorganiseerimist mitmel kujul, on ette toodud välismaid, on soovitud, et otsekohene spordiliikumise juhtimine peaks kõiki koondama, muutudes liitude rägastikuks, kuhu kuuluksid kaitsesõjavägi, politsei, koolinoorsugu jne.

Viimase kohta tähendaksin, et tuleb vahet teha otsekoheste ja kaudsete spordiharude avaldustes ja selles kõigis alalist ühtlust luua — on teostatamatu. Meie ei saa ka täit eeskujut võtta välismaalt, mida takistab juba meie maa iseloom ja olud.

Tuleb ümberluua spordijuhtivus meie olude järele, spordi otsekoheste harude levimist võimaldades üldiselt, võimaldades selle liikumise heaks käekäiguks kaasa mõjuda igal omamaa nurgal, leides seks pääseteid, õigustades ja ühtlustades tööd meie spordi otsekohestele külgedele. Sarnasena mõistan spordiliitu, ütleme üldliitu. Üldise kehakultuuri, spordi kaudsemate külgede taotlemist, missugust tööd veel laiemalt tuleks mõista, juhtlugu kehakultuuri sihtkapitali valitsus.

Hiljutine mõtetevahetus Spordilehes (hrade Idla ja Villemsoni vahel) näitas omakorda, et need töövormid veel väljakujunenud polnud.

Reorganiseerimise välismaade eeskujut kinni pidada tuleks vast ainult sel määral, kui võidakse nõuab rahvusvahelisesse liitudesse kuuluvus.

Märgin peajoontena:

1) Liitude reorganiseerimisel tuleks nende jaotust mitte keerulisemaks ajada, vaid lihtsustada.

2) Üksikute haruliitude töös tuleb ühtlust luua (põhikiri), hõlbustades seeläbi läbikäimist organisatsioonidega. Näiteks sportlaste registreerimise meetod on praegust pea igas liidus isesugune, mis org-dele küllalt tülitav, arvestades, et meil ei leidu org-e, kus ametis on palgalised asjaajajad, vähemalt provintsis mitte. Ekraveliit annab välja võistlejate kaardid, teised liidud seda ei tee. Kuid ma lubasin mitte puudusi üles lugeda...

3) Spordiliikumise heaks käiguks ja informatsioonidega lähemaks tutvumiseks üldise läbikäimise ja vahekorra ühtluse loomiseks tuleb pääseteid leida.

Mõtlen asemikkude kogusid. Oleks küllaldane, kui igat org-i esitaks üks esindaja ja see üldiselt nii oleks, et mitte ülevõimu teatud asupaika suunata. Asemikkude kogudest osavõtmise võimaldamine provintsi seltsidele poole hinnaga sõidulitterate läbi aitaks juba. Ka võistlustest osavõtjate suhtes tuleks viimast lähemalt päevakorrale tõsta.

H. M-n.

Raskejõustikul on Tapal pinda.

Loodetakse esikohale Järvas.

Tapa on talvel sportlikult päris vaikne. Sportlikku tegevust peale kooli võimlustunni ei ole olnud. Ei ole siin uisusporti ega raskejõustikku. Viimane on siin päris tundmatu ala.

Ühtki elujõulist spordiseltsi ei ole siia pida-ma jäänud. Mis on olnud, see on kadunud, tingitud juhtivatest isikutest. Tänavu on Tapal püütud siiski panna raskejõustikule alus. Seltsini veel ei ole asi jõudnud, praegu tegutsetakse kait-seliidu all, kes ka ruumide eest üüri maksab.

Tõsteking on muretsetud, olgugi mitte kõige hiilgavam. Asjasthuvitatuid leidub küll ja küll. Kahju, et maadlust ega poksi ei saa veel harras-tada, see läheb esitsa veidi kalliks. Kui saaks juba mõned suuremad võistlused pidada, siis tõm-baks see suuremaid hulke kaasa ja raskejõustik saaks siin populaarseks.

Praegu piirub tegevus ainult tõstmisega. Järjekindlalt harjutustel käijaid on üle kümne. Harjutused on iga päev, peale 8 õhtul. Need leiavad aset „Haridusseltsi“ keldris. See on küll kaunis väike ja madal, nii et suurematel meestel läheb kang lakke. Elektrivalgustust on sees. Sel igapäevasel harjutusel on see kasu olnud, et iga

mees on 3. kuuga oma 10 kg. igas tõstes juure saanud. Järva rekordid on peaaegu igas kaalus löödud ja mehed loodavad kõik tulevastel Järva esivõistlustel meistritena koju tulla. Ka Tapa kohapealsed kergejõustiku „spordisuurused“ käi-vad harjutamas, alguses küll nalja pärast, aga nüüd juba järjekindlalt. Need mehed on Reitsak ja Loorberg. Esimene neist jättis esimesena 100 kg. kahega tõukes seljataha ja ka teised on juba selleni jõudnud ja selle ligidal. Üldiselt pa-remaks tõstjaks on R. Rosenbaum, kogusumma-ga 360 kg. (viie tõstega). Kõige „väiksemal“ mehel on see 310 kg. Ka Poolus on Rosenbau-miga ühel astmel. Kuid need loodavad juba su-veks 400 kg. seljataha jätta. Varsti loodetakse ka instruktorit kohapeale saada, kes mõne kohtu-niku välja „koolitaks“ omavaheliste võistluste jaoks. Järva esivõistlustele, nagu tähendatud, loodetakse sõita ja konkurentsi endi osavõtuga suurendada. Seni on Järva raskejõustiku esivõist-lustel ainult Paidest ja Esnast osavõtjad olnud. Raskejõustikule, Tapal seni tundmatule alale, on siin alus pandud, jääb ainult soovida, et töö praeguses tempos edasi kestaks. C. F.

— Tartu jalgpalliklubi, uus liiduklassi mees-kond, tahab kevadel läbi lüüa väärilisel oma sei-sukohale. Selleks on meeskond praegu inten-siivses sisetreeningus. Mainida on Tartu JK esi-mehe Redeli teeneid tema klubi väljapaistval avanecerimisel.

— Kehakultuuri sihtkapitali valitsus on kehal. kasv. inspektori asutuse kaudu spordifilme näidanud ja kõnesid pidanud 2½ kuu kestel 12.000 inimesele.

— Lätlased Saksa ping-pongi esivõistlustel. Berliinis peetud Saksa p.-p. esivõistlustel tulid paarismängus meestele Saksa meistriteks lätla-sed Finberg-Oschins, kes finaalis võitsid saksl. Lindstädt-Henscheli 21:15, 21:19, 21:15.

— Lätl. Finberg tuli Saksa ping-pongi esi-võistlustel tšehhi Maleceki ja saksl. Madja-rogrou' järele kolmandaks.

— Taani kiiruisutus ei näi olevat veel kõr-gel tasapinnal. Esivõistlustel võitis kõik kolm maad Heilmann aegadega 56,6 (500 m), 3.05,8 (1500) ja 11.03,2 (5000).

— Thunberg Budapestis. Claes Thunberg, Soome, võitis rahvusvah. kiiruisutuse võistlustel Budapestis kõik 3 distantsi. Th. ajad olid: 500 m 47,1; 1500 m 2.32,5 ja 5000 m 8.51,7. Teiseks tuli üldiselt van der Scheer, Holl., kolmandaks Riedl, Austria.

— Thunbergi peale on väga pahased nor-raalased. Nad tahavad teda tunnistada professio-naaliks, kuna on selgunud, et Thunberg järje-kindlalt võtnud tasu võistlusreiside eest Norra 2000—3000 krooni. Raha ei ole tema võtnud vastu, vaid on lasknud seda teha dr. Stenbergi.

— Nurmi ja Vide võitsid Amerikas. N. kat-tis Bostonis 2 miili 9.12 ja V. New-Yorgis 1500 m 4.03,2. Ees seisab mõlema kohtamine ükstei-sega.

— Paavo Nurmi esines New-Yorgis raadio-kõnelejana. Ta kavatses Ameerikas parandada oma maailmarekordi 1 miili kohta, mis püstita-tud 1923. a. ajaga 4.10,4. Nurmi avaldas lootust, et katab selle distantsi 4.08-ga.

— Dr Peltzer võitis sisevõistlustel Magde-burgis 1000 m. 2.39,2.

— 8 sekundiga k.-o. Neegrist poksi maailmameister kukk-kaalus Al Brown võitis Pa-

riis k.-o.-ga prantslase Humery. Võitlus kes-tis täpselt 8 sekundi. Alggongi järele astusid vastased kaks sammu, kui Brown andis hoogsa parema haagi Humery koonule. H. kukkus ja tagajäreks oli knock-out. Publik larmitises pöo-raselt. Öeldakse, et neeger ei hoolinud elemen-taarsematest viisakusreeglitest ja lõi vastast ajal, mil see tahtis ulatada kätt ja oli absoluut-selt kaitsetu. 8-sekundiline võit on poksi aja-loos esmakordne. Senised kiiremad olid: Car-pentier 1913. a. ingl. Wellsi vastu 1.13 ja 1919. a. ingl. Joe Becketi vastu 1.14 ja prantsl. Criqui 1922. a. Ledoux vastu 1.24.

— Saksa võitis Breslaus poksi maavõistlusel Poola 5:3.

— Itaalia võitis Milanos poksi maavõistluse Prantsuse vastu 8:0.

— Euroopa esivõistlustest vabamaadluses, mis peetakse 17.—18. veebr. Pariisis, ei võta Soome osa. Alul oli kavatsus saata 3 osa-võtjat.

— Johannes Jacobsen, hüütud „Taani maad-lus-kuningas“, on Taani liidu poolt tunnustatud professionaaliks. Põhjuseks oli liig kõrge kulu-de arve, mida Jacobsen võitis norralastelt Oslo võistlustel. Jacobsen maadles keskkaalus ja tal on võitlusi olnud ka meie Kusnetsiga, kes teda võitnud.

— 1930. a. euroopavõistlused ujumises pee-takse Viinis. Võistlusteks ehitatakse uus uju-misstaadion, mis vastab kõigile moodsatele nõue-tele.

— Argentiinlane Zorilla, olümpiavõitja 400 m ujumises, on Buenos-Airesis püstitanud uue maailmarekordi 400 m seljali ujumises ajaga 5.46,2. Senine rekord oli 1921. a. saadik bel-giase Blitzi ajaga 5.59,2.

— Uue Prantsuse rekordi 100 m vabaujumi-ses püstitas Pariisis T a r i s ajaga 1.03,8.

— P.-Ameerika Ühisriigid rahvusvah. jää-hoki liidust välja heidetud. Rahvusvah. jäähoki liidu kongress Budapestis on otsustanud liidust välja heita P.-Ameerika Ühisriigid. Selle põhju-seks on, et Ameerika ei täitnud oma ülesandmist osavõtu kohta jäähoki 1928. a. olümpia talimän-gudel St. Moritzis ja tõi sel puhul ette vabandu-sena asjaolusid, mis tööle ei vastanud, nagu see

Talviseks hooajaks:

Suuski,
kelke,
liuraudu igat seltsi,
fõukekelke,
jääpalli keppe ja palle,
iisüüdi, suusa ja hockey
seapaid,
villas. sviitreid,
mütse,
kindaid,
Ping-pongi mängu ja
kõiksugu
sporditarbeid

Kaubamaja

«Sport»

Tallinn, Narva m, 19
Kõnekr. 23-00

Margikorjajatele

(filareetfidele)

suur valik kõigi maade marke.
Müük üksikul ja ko udes.

hiljem selgunud. Ühtlasi teeb jäähoki liit rah-vusvah. olümpiakomiteele ettepaneku, et 1932. a. olümpia talimängud antaks mitte Ameerika, vaid mõne teise riigi korraldada. 1930. a. euroopavõist-lused jäähokis peetakse Pariisis.

— Prantsuse tennise esivõistlused elukutse-listele võitis tšehhi Kozeluh, kes sellega toime tulnud kokku juba 3 korda.

— Karl Schäferil, austerlasest iluuisutuse euroopameistril, on tema kodumaal nimekaim. Pealegi on mõlemad Austria olümpiamehed. Tei-ne Schäfer on ujuja ja on saavutanud 200 m rin-nuli ujumises hea aja: 2.53,4.

— Borotra võitis Prantsuse tennise esivõist-lused, lüües finaalis Georges'i 6:2, 6:2, 6:4. Cochet, Lacoste ja Brugnon ei võtnud osa.

— Naiste tiitel läks mademoiselle Kleinadelile.
— Kalevi B jääpallimeeskond võitis püha-päeval pioneerpataljoni meeskonna 4:1. Esimese värava saavutasid pioneerid, mille Kalev pool-ajakas tasus. Teisel poolajal tegi Kalev 3 võidu-värvat.

— 70 000 krooni on läinud maksma iluuisu-tuse maailmameistri tiitel norralanna Sonja He-nie isale. Isa on tütreaga mitu aastat rännanud mööda Euroopat ainsa sihiga: valmistada tütar maailmameistri võistluste võitmiseks. Hea on, et Sonja isa on küllalt rikas kaupmees, kes sää-rast arvet jõudis maksta.

— Naiste jääpall Rootsis tundub olevat heas kursis. Stokholmi naiskond võitis viimati Lin-köpingi naisi 2:1. Üldiselt peetakse jääpalli so-bivaks alaks naistele.

— Jääpalli üllatusi Soomes. Laup. võitis KIF HPS-i 9:2 ja püha-p. üllatuslikult HIK 4:3. Sellega võitis KIF Pommac-pokali. Teine üllatus oli Viiburis, kus Hels. IFK võitis Viiburi Sudeti 5:3. Turu PS võitis Turu IFK. 4:2.

— Helsingi ujumishallis püstitas V. Mattsson uue Soome rekordi 200 m vabaujumises ajaga 2.44,1. Sama mees ujus harjutusel 1000 m 16.42, mis on parem Soome rekordist.

— Rootsi-Norra jääpalli maavõistlus, mis peeti Oslos, andis võidu Rootsil 2:1.

— Saksa-Prantsuse poksi maavõistluse Dort-mundis võitis S a k s a 12:4.

Ed. Möllerson'i raudvoodi- ja traatvõrgu tehas.

Tallinn, Kõnekr. 26-70.

Soovitab oma te'ases val-mistatud kuulsaid raud-, ovaal- ja teisi voodeld.

Peale selle valmistatakse traatvõrke murutõnise väljade, rohuaeade jaoks ja igasugu muuks otstarbeks

SPORDIÄRI RESEV-RESEL

TALLINN, TOOMPUIES-TEE 19, TELEF. 20-19.

SOOVITAB OMA VALMISTATUD SPORDI- JA VÕIMLEMISE ABINÕUSID

«Ovomaltine» on kasulik igalpool, olgu spordi- või kutsetöö alal tegevatele, kus edu suurel määral ole-neb vastupidavusest.

OVOMALTINE

aitab suurendada vaimlist ja kehalist võimet. Kas ei peaks Teiegi tähelepanu pöörama sellele oma võimete kindlustamisele.

Dr. A. Wander A.G., Bern, Schweiz

Saadaval kõikides apteekides ja rohukauplustes. Pealadu: A/S. «EPHAG». Tallinn, Harju t. 41 ja Narva mnt. 42. Tartu: Lille t. 1.

